1973 OKT 15
JATE KÖZPONTI KÖNYVTÁRA Folyóiratok Szeged

SZEGEDI
Egyetem
A SZEGEDI FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK LAPJA

XI. évfolyam, 13. szám

1973. okt. 8.

* Emlékek — jövőnk építése
* A kezdet jót ígér
* „Hézagpótló" akciók helyett
* Gólyabajnokság

Köszöntés helyett

„A kutatás alapvázát az okfejtés, a mérés és a számolás fonalaiból szőtt álmok képezik." Ez a gondolat engem arról győz meg, hogy a tudománynak a maga szorosan „tudományos" jellegével közvetlen kapcsolatban létezik bizonyos „költői" jellemvonása is. Az idézet *Szent-Györgyi Alberttől* való, s akár „arc poetica"-nak is tekinthetjük.

Jelen írásunk abból az alkalomból született, hogy a közeljövőben ismét Magyarországra érkezik a világhírű tudós. Reméljük, itt, Szegeden is köszönthetjük abban a városban, amelyben hosszú ideig dolgozott, ahol jelentős tudományos alkotómunkát fejtettek ki. A lexikonok „magyar származású amerikai" biokémikusként említik, s én ezt nehezen írom le. Hiszen ennek az országnak a fővárosában született, éppen szeptemberben múlt 80 esztendeje. Itt töltötte hosszú és páratlanul gazdag életének több mint felét. De nem is az Amerikai Egyesült Államoké lett ez a százados jelentőségű tudós, hanem az egész emberiségé, hiszen a tudományos gondolkodás igazán nagy egyéniségei nem csupán országokat szolgálnak és képviselnek, ők igazából nemzetköziek.

Idézzük fel életének jelentős állomásait! Budapesten folytatta egyetemi tanulmányait, 1917-ben lett orvosdoktor. Az első világháború után Hollandiába került, ahol igen nehéz körülmények között élt és dolgozott. 1926-ban ösztöndíjasként Cambridge-be utazott. Itt kezdte meg a szöveti oxidációra vonatkozó vizsgálatait. Eközben felfedezett egy anyagot — később C-vitaminnak bizonyult —, ennek tömeges izolálása végett ment az USA-ba. A szegedi egyetemen 1928. október 1-vel nevezték ki nyilvános rendes tanárnak. Doctor of Philosophy címet szerzett 1930-ban Cambridge-ben. A Magyar Tudományos Akadémiának 1934-től levelező, 1937-től pedig rendes tagja. A párizsi Sorbonne Egyetem és a páduai egyetem díszdoktorává fogadta. 1928-tól 1945-ig fontos tisztségeket töltött be az itteni egyetemen; az Orvosi Vegytani Intézet vezetője volt, 1934—1936-ban a Szerves- és Gyógyszerészvegytani Intézet megbízott vezetőjeként, majd dékánként, prodékánként, rektorként és prorektorként tevékenykedett. Közben esztendőket töltött külföldön, tanulmányúton járt a leydeni, a groiningeni egyetemen, Cambridge-ben, az USA-ban. Több egyetem vendégprofesszora és számos tudományos társaság tagja. Aki csak ismeri nevét, tudja, hogy 1937-ben neki adományozták a fiziológiai és orvosi Nobel-díjat. 1945-ben a Budapesti Biokémiai Intézet vezetését vette át. 1947-től az USA-ban, a Massachusetts állambeli Woods Hole-ban él.

Tudományos kutatásainak három fő területe: a szöveti oxidáció elmélete; a C-vitamin identifikálása, előállítása tiszta alakban és annak gyakorlati alkalmazása; az izomreakció molekuláris szintű vizsgálata.

Gyakran nyilvánította véleményét a tudományos kutatás társadalmi vonatkozásairól — írja róla Szegeden élő neves tanítványa. Harcban áll az atomcsendegyezményért, az atomfegyverek eltiltásáért, a béke minden lényeges mozzanatáért. Így bontakozik ki szemünk előtt egy példamutató magatartás az elkötelezettségnek tudatában élő személyiségről, aki humanista meggyőződéssel és meggyőzően beszél a tudomány társadalmi felelősségéről, a tudomány, erkölcs és politika, a XX. században oly fontossá, létfontosságúvá vált kapcsolatáról. Arra is idézhetnénk példát, hogy a tudomány haladásának képviselője, a társadalmi progresszió mellett is hitet tett, természetesen a tudomány aspektusából. 1946-ban felszólalt az MKP III. Kongresszusán, ott mondta a következőket: „... A munkásság a demokrácia és tudomány összefogóban van, és hogyha a tudomány fogja segíteni a demokráciát az építésben, mert a nagy építőeszközök a tudós kezében vannak, és a demokrácia fogja segíteni a tudományt és nem hagyja a szegénységben elpusztulni, akkor itt hamarosan olyan virágzás fog a romokon megindulni, amilyent az ország még a gazdagság idejében sem látott soha."

A tudósi, humanista attitűd példái mellett idézhetnénk még a tanítványok visszaemlékezéseinek sorát arról, hogy miért szerették Szent-Györgyi Albertet, az „embert". A helyi közvélemény rokonszenvébe fogadta már mint fiatal egyetemi tanárt: „közvetlenségével, udvariasságával, bohémségével — úgymond — mindenkit megnyert magának a város társadalmi életében." Kiváló tudósnak, jelentős közéleti személyiségnek bizonyult és a tanítványok tanúsága szerint nagyszerű tanár is volt. Egykőjük így emlékezik: „Mindnyájan, régi munkatársak és zöldfülű kezdők meg voltunk győződve arról, hogy amit együtt csinálunk, az a legfontosabb a világon. Mivel érte ezt el?... Hatalmas szaktekintélye volt, ez természetes... Nem magyarázta, hanem megmutatta, a saját feltétlen odafordulásával...: Maradéktalanul hitt abban, amit csinált... Nagyon egyszerű megmagyarázni azt is, hogyan vezette az intézetét. Azt mondhatom: sehogy. Nem volt szüksége semmiféle külön vezetésre; mentünk utána magunktól, ki-ki legjobb képessége szerint."

Szent-Györgyi Albert további méltatása helyett hadd írjam le azt az idézetet tőle, amelyet úgy érzem, senki más nem írhatott volna le több joggal, mint ő, azt a gondolatot, vezéreszmét, amely sokféle tevékenységét áthatotta, s amelyet minden tudós „emlékkönyvébe" ajánlok: „A tudomány célja kettős: a természet titkaiba férkőzve növelni a tudást, továbbá jobbá tenni az ember életét... Egész életemben a békéért és az emberi jólétért munkálkodtam."

CSOKONAI ATTILA

Szociálpszichológia - KISZ

Az utóbbi néhány esztendőben nagy lendületet vett a szociálpszichológia tudománya, amely nagyon jelentős, elsősorban a pedagógia számára. Új módszerekkel, nézőpontokkal gazdagítja azt. Eredményei felé fordult már az ifjúsági szervezetek vezetőinek érdeklődése is. E figyelem jegyében hangzott el a SZOTE vezetőképző tanfolyamán dr. Veczkó József előadása a szociálpszichológia és a vezetéselmélet kérdéseiről. Erről beszélgettünk a Pszichológiai Tanszék adjunktusával.

— *Mit adhat a szociálpszichológia az ifjúsági mozgalom számára?*

— Az egyetemi ifjúsági mozgalomnak nagy múltja van, tapasztalatai is gazdagok. A szociálpszichológia új fogalmakat (fogalomrendszert) és kiterjedt kutatásaiból leszűrt törvényszerűségeket adhat. Gondoljuk meg, hogy akár egyetlen nap leforgása alatt is hányféle csoportalakzattal és közösséggel kerülhetünk kapcsolatba: a család, a munkahely kollektívája, együtt tanulók csoportja, a baráti kör, a szomszédok, a sportegyesület stb. A modern társadalom rendkívül tagolt csoportszerkezettel rendelkezik. Az ember természetéhez tartozik csoportalakító szükséglete. Ahol a társadalmi aktivitás formái meghatározott módon lokalizálódnak, „sűrűsödnek" és összekapcsolódnak más emberek tevékenységével, ott csoportalakzatok jönnek létre. Kialakulásukat különböző érdekszférák (anyagi, úgynevezett magasabbrendű szükségletek — érdeklődés egyéni és közösségi cél stb., valamint társas szükségletek) mentén figyelhetjük meg. Úgy gondolom, az egyetemi KISZ-munkában még jobban oda kell figyelni a csoportokat létrehozó és együtt tartó anyagi és szociális motívumokra. A jó mozgalmi tevékenység ma már komoly belső szabályozó tudást is feltételez.

— *Néha felvetik, hogy az egyéniség számára nincs szükség szervezetre, vagy ahogy Ön mondja, csoportra.*

— Ez a magatartás csak átmeneti konfliktusokból fakadhat. Az egyes ember kiteljesedésének, önmegújításának színtere a kortársi csoport, valamely közösség. Aki ezen kívül kerül, előbb-utóbb „szerencsétlen" embernek érzi magát, még akkor is, ha különböző pótcselekvésekkel megpróbálja pótolni az előbbit. Az egyén és a csoport jó kapcsolatában lényeges, hogy a KISZ tevékenységének középpontjában az egyes ember, mint személyiség sajátságai, elemi és magasabbrendű érdekei szerepeljenek. Csakis ily módon válik lehetővé, hogy az egyes emberben „odatartozási" érzés, elkötelezettség alakul ki. Így érhető el a nagy társadalmi célokkal való azonosulás. Amennyiben a szervezet tevékenysége átmenetileg megmerevedik, csak „kívülről" tudja befolyásoló szerepét ellátni, akkor csoportteremtő ereje éppen az ellentétébe csaphat át. Úgy gondolom, hogy alaposabban ismernünk kell az emberek személyiségét, hogy programjainkat ennek figyelembevételével állíthassuk össze. Bevallom, gyakran úgy érzem, hogy nagyobb energiát fordítunk a működésre, mint az egyes ember problémáira.

— *Az ember csoportteremtő igénye még mit jelent?*

— Természetesen sok mindent. Csupán egyet emelünk ki: a csoportnak, a közösségnek életformát, napirendet, intellektuális, erkölcsi irányultságbeli, azaz értékteremtő, viselkedési formát létrehozó szerepe és ereje van. A kérdés az; a hatásrendszereket úgy tudjuk kiválasztani, hogy ezen értékek megfeleljenek szocialista világunk ember-ideáljának. A hallgatók közösségei napról-napra érlelik például a szakmához kapcsolódó belső emberi értékeiket. A probléma lényege többek között az, hogy a KISZ tevékenységi formái elégségesek és differenciáltak legyenek e folyamat szabályozására.

— *Van-e lényeges szerepe a létszámnak? Mekkorák legyenek a KISZ-alapszervezetek?*

— Ez is sokat vitatott probléma. Maga a létszám legtöbbször semmit sem old meg. Mégis, a gondolatok és érzelmek úgynevezett „szabad" áramlása 20—25 főn túl már nagyon nehezen lehetséges. Félő, hogy szervezeti keret marad csak az emberek számára. Már pedig, ha az együttest megfosztjuk belső normákat teremtő lehetőségeitől, tényleges „életük" válik korlátozottá. A cél nyilvánvalóan az, hogy növeljük a közösségek értékalakító szerepét, mert ezzel kiváltjuk azonosulási érzésüket. Arra van szükség, hogy a társadalmunk normái, szokásai, nézetei, értékrendszerei, magatartásmodelljei újra-alkotódjanak, felfedeződjenek a kollektívákban. Ezen belül mozgástörvények útján fejlődik az egyén Én-tudata is.

Hírek, események

Ajánlatunk a JATE KISZ-klubjának október végi programjából:
Október 22., 20 óra: Kocsis István: Bolyai János estéje (monodráma). Előadja: Piróth Gyula, a Szolnoki Szigligeti Színház tagja. Október 26., 20 órától: Gyöprugi. Október 27.: Disco. Október 28., 20 órakor: Valami nincs sehol. Dinnyés József daltulajdonos önálló estje.

*

A pozsonyi egyetem magyar tanszéke az 1973/74. tanévre vendégprofesszorként meghívta *dr. Benkő Lászlót*, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola tanárát.

*

A József Attila Tudományegyetem hagyományos *gólyabálját* *október 19-én* 21 órától rendezi meg a Tisza szálló összes termeiben. Közreműködik Vági László együttese.

A Szegedi Orvostudományi Egyetem gólyabálja *október 26-án* 21 órától lesz a Tisza szálló összes termeiben.

Dr. Szontágh Ferenc egyetemi tanár, a SZOTE rektora az Egyesült Államokba és Hollandiába utazott, ahol meghívás alapján előadásokat fog tartani.

*

Dr. Kulka Frigyes egyetemi tanár, a SZOTE klinikai rektorhelyettese Madridba utazott, ahol részt vesz és tudományos előadást tart a Nemzetközi Sebész kongresszuson.

*

Dr. Szőkefalvy-Nagy Béla akadémikus a Lengyel Tudományos Akadémia meghívására szeptember végén nemzetközi konferencián vett részt Krakkóban. Az MTA küldötteként ugyanezen a konferencián részt vett *dr. Durszt Endre* adjunktus és *dr. Szücs József* tudományos munkatárs.

*

Dr. Kalmár László akadémikus szeptember végén részt vett a Várnában megrendezett XV. Filozófiai Világkongresszuson.

„Vénasszonyok nyara"?!? (Fotó: Sántha Imre)

SEGÍTSÜNK TÖBBET!

Az ásotthalmi körzet tanyai iskoláinak patronálása mellett 1972 őszén szociológiai kutatócsoport szervezését határozta el a JATE KISZ-bizottsága. A csoport tagjai — főleg joghallgatók — az első időszakban a kapcsolatok megteremtésén, a kutatási témák keresésén és körülhatárolásán munkálkodtak. Szakmai segítséget az MTA szegedi szociológiai csoportja nyújtott. *Ásotthalom* község párttitkára és vb-titkára készségesen támogatott bennünket, bár célunkat még valahogy, de hasznosságunkat már kevésbé sikerült megmagyarázni nekik. Őket különösen a faluból eljáró fiatalok helyzete érdekelte. A helyi társadalmi élet jelentős alakjainál — párttitkár, könyvtáros, pap — indult az ismerkedés. Eleinte túlságosan egy-egy élmény hatása alá kerülve, egyoldalú képet kaptunk. Képeztük magunkat, így kialakult bennünk valami szociológiai szemlélethez hasonló. Egyfelől bővült a vizsgálódás: *nem csupán az iskola patronálásához kapcsolódó területeket tanulmányoztuk, hanem például a tanyai életmódot, az öregek helyzetét, az egészségügyi-szociális állapotokat, a kommunális fejlesztést.* Másfelől kezdeti, türelmetlen lendületünkben minden érdekelt bennünket és később szűkíteni kellett a kört, hogy végig tudjuk vinni a kutatást és feldolgozható anyagot kapjunk. Fél év után beláttuk, hogy a mélyebb megismeréshez, a külterület felderítéséhez hosszabb kinntartózkodás szükséges.

Július elejére sikerült egy táborozást összehoznunk. A tizenegynéhány résztvevő egy-egy orvostanhallgató, bölcsész, TTK-s kivételével jogász. Lovaskocsival, autóval, kerékpárral és gyalog *jártuk a község kiterjedt tanyavilágát.* Beszélgettünk jólmenő gazdákkal, reményt vesztett öregekkel, városiasodó fiatalokkal. Néhol meg is vendégeltek bennünket. Érdekes, hogy a szegényebb házaknál hamarabb megkínálják az idegent, mint a pénzes piacra termelőknél. Kevesebbet ugyan, mint ahogy azt sokan a tanya szó hallattára képzelik, de „sötétséget" is találtunk. Sírós hangú öregasszony, kívül-belül vakolatlan, mennyezetnélküli nádviskóban, másutt 70-en felüli idős asszonyok permetezővel a hátukon. Sok megkeseredett öreget épp a saját gyerekei fosztanak ki. A gazdasági érdek megszűntével felbomlott a nagy család. Úgy látszik, néhol vele megszűnt a rokoni szeretet. A családi békét veszélyezteti az ingázás. Az iparba eljárók naponta vagy hetente utaznak, a rossz dűlőutakon közlekedve munkaidejük megnő. Szabad idejük amúgy se lenne, mert helyt kell állniuk a gyár mellett otthon, a gazdaságban is. Nem tudnak részt venni a falu közéletében, így érdekeiket is nehezebben érvényesítik. Ugyanakkor a városból modern szemléletet hoznak magukkal, melynek nyomai a lakásokon és az öltözködésen lelhetők fel.

Tanyasi kisiskolások (Fotó: Sántha Imre)

Az ellentétek világa Ásotthalom. Munkánk természetéből fakadt a problémakeresés, ezért sokszor az árnyoldalakat hangsúlyozzuk; a rossz királydinnyés homokot, az elhagyott vagy vegetáló tanyákat és nem az intenzíven gazdálkodókat, akik Pécsig, Tótkomlósig is eljutnak a gyümölccsel, zöldséggel. A tengődő szakszövetkezeteket a jólmenő téesz helyett. Az alkoholista szülőket, nem pedig a tanács erőfeszítését. A két évvel ezelőtt gyakori öngyilkosságokat és nem az ellene küzdő embereket. A jehovista szülők játéktól, iskolaélettől eltiltott gyerekeit, a meggyőzni igyekvő pedagógusok helyett. Szeged város egykori bérföldeseinek mai leszármazottait: a sokat megélt tanyai parasztemberek tucatjait bírtuk szólásra — közülük jónéhányan világosan látó és gondolkodó, igazi egyéniségek. A nagyon öregek valóságos életfilozófusok. A középkorúak már inkább a mindennapi küzdés és nem utolsó sorban a szerzés rabjai. A fiatalok viszont elvetik az otthoni „gürcölést". Jobb nekik a szülői házból bejárni a munkahelyre, mert otthon a kosztjuk megvan, keresetüket magukra költhetik. „Amíg anyám kéménye füstöl, nem költözök be a városba" — mondta az egyik. A gyerekek többsége értelmes, elevenszemű, szeret iskolába járni. Ott közösségre lel és vasárnaponként is összejöhet játszani.

A gyerekek ürügyén elérkeztünk a *patronáláshoz*, ahhoz a területhez, ahol eddig is sokat tettek egyetemistáink, ez évben pedig kiszélesedik a mozgalom. Hadd adjuk át az e téren szerzett tapasztalatainkat. Eddig a munka túlságosan az iskolára korlátozódott. Az egyetemisták jobbára csak a pedagógusokkal beszélgettek el, szinte irányításuk alá kerültek. Nagyon tiszteljük ezt a nehéz munkát és vele a tanyai élet hátrányait vállaló tanítókat, mégis *igazi segítséget csak úgy adhatunk, ha a gyerekekre koncentrálunk.* Beszélgetni kell velük, megkeresni, bátorítani köztük az értelmesebbeket. Ha egy tehetséget is elindítunk, már nem dolgoztunk hiába! *S a gyerekeken keresztül el lehet jutni a szülőkhöz. Ott is van tennivaló,* mert az utóbbi években a gyerekek pályaválasztásánál egyoldalúan az anyagi szempontokat veszik figyelembe. Az elhamarkodottan alapított falusi gimnáziumok kudarca megkoptatta ennek az intézménynek a becsületét. Továbbtanuláson csak a szakmai képzést értik. El kell velük beszélgetni, a parasztemberek nagyon hálásak, ha tapintatot, őszinte segítőkészséget látnak. Nem szabad, hogy az akció kampányszerűvé váljon! *Ki lehet terjeszteni a munkát, a gyengélkedő KISZ-szervezetek támogatására.* — Elgondolkodtató példa, hogy az egyik szakszövetkezetben bevonult a titkár katonának, és ez a KISZ-szervezet „halálát" is jelentette. Figyelemre méltó, hogy a mezőgazdasági KISZ-szervezetekben pontosan az otthon maradó parasztfiatalok mozdíthatók a legnehezebben. Az aktívabb tagok a műhelyben dolgozók, az adminisztrátorck, traktorosok és bejárók közül kerülnek ki. Fel kell ébreszteni e szervezetekben a kezdeményező készséget, vigyázni kell önállóságuk meghagyására, nehogy csupán kívülről várjanak megoldást.

Különböző szervek segítségével *ismeretterjesztő, közművelődést célzó előadásokat lehet szervezni.* Persze nem szabad megfeledkezni arról, hogy a szétszórt tanyavilágban *sokszor eredményes az egyéni felvilágosító munka is.* Kerülni kell a kioktató hangnemet, közvetlen, jó előadókat kell kiküldeni, mert az egyszerű emberek nagyon érzékenyek a fellengzősködésre. Van lehetősége néprajzi kutatásnak is, habár Ásotthalom régóta közkedvelt területe a különböző vizsgálódásoknak.

Tennivaló bőven kínálkozik az ásotthalmi körzetben — lehet, kell és tudunk — segítsünk többet!

GÉCZI JÓZSEF

Dr. Jezerniczky Margit

Mély fájdalommal vettünk végső búcsút szeretett kollegánktól, könyvtárunk hűséges és odaadó dolgozójától, dr. Jezerniczky Margittól.

Pontosan negyven esztendeje, 1933 októberében kezdődött könyvtárosi pályafutása, mely kisebb megszakítással élete végéig tartott.

A friss tanári és doktori diploma akkor csak fizetéstelen gyakornoki álláshoz volt elegendő, s a véglegesítésre is csupán 1941-ben került sor. A Folyóiratosztályra került, s ott dolgozik később is, 1957 februárjától 1967 júliusáig osztályvezetőhelyettesként, majd nyugdíjasként, élete utolsó napjaiig.

Emlékezetünkben még ma is közelinek tűnik magas, energikus alakja, örökké derűs tekintete, mindannyiunkat inspiráló szorgalma és végtelen igényességgel végzett munkája.

Könyvtárosi tevékenysége, — melyet az odaadó lelkesedés és hivatásszeretet hatott át, melyet magas színvonalú szakmai képzettség és sokoldalú felkészültség jellemzett — a könyvtár jelene és jövője megalapozásán munkálkodók első sorába emelte.

Tudását, gazdag szakmai tapasztalatait és gyakorlati ismereteit önzetlenül és készségesen osztotta meg munkatársaival, mint osztályvezetőhelyettes, megbízatással, s önként is, szívesen vállalta az új könyvtáros nemzedék nevelését, szakmai felkészítését a jövő feladataira. Mindenkit, aki mellé került, becsületes munkára, hivatásszeretetre, helytállásra nevelt, s ebben ő maga szolgált személyes példával.

Amikor e szép munkásság érdemeit vesszük sorba, szinte önként adódik a kérdés, mi volt ennek a hajtóereje. Soha nem kérkedett érdemekkel, mégis tudnunk kellett, hogy őszinte demokrata, társadalmi rendszerünk becsületes harcosa volt. Aki a háború éveiben vállalta a kockázatot, hogy a fasizmus üldözötteinek menedéket nyújtva, segítségére legyen. S a humánum, a mi társadalmunk alappillére, végig sajátja maradt, s állította törekvéseink tudatos munkásai közé.

Örök derű, jó kedvvel végzett munka, kollegiális szeretet, emberi közvetlenség, tiszta élet, becsületes egyszerűség, ez az, aminek Manyika kedves mosolyával együtt megmarad az emléke. A fájó búcsú is ottmarad szívünkben, de még inkább egy rendkívül értékes élet és tartalmas pályafutás példája.

KORMÁNYOS ANDRÁS

Meisseni csempék

Még egy hónapja sincs, hogy a nyári építőtáborok kapui bezárultak, mégis sokak számára a sárguló és egyre ködösebbé váló őszi napokban, már szünidei emlékké halványult az ott eltöltött hetek vidám küzdelme, élményei és romantikája. Korábbi cikkek már beszámoltak egyetemünk hallgatóinak hazai munkahelyeken, táborokban való tevékenységéről. Most ugorjunk vissza a forró augusztusba, — hogyan szorgoskodtak egyetemistáink határainkon túl.

Immár hagyományai vannak azoknak a kapcsolatoknak, amelyek a meisseni kályhacsempegyár és a radebergi sörgyár, illetve a JATE KISZ-szervezete között szövődtek. Második éve annak, hogy több turnusban, különböző karokon tanuló hallgatók egyhónapos munkát vállalnak a meisseni kályhacsempegyárban. A Max Dietel plattenwerké-val való jó viszony, a kontaktus fenntartása nemcsak a nyári „munkahónapokra" korlátozódik. A közeljövőben ünnepli a gyár államosításának 20. évfordulóját a jubileumra KISZ-szervezetünk is meghívást kapott.

Ottjártamkor éppen egy JTK—TTK vegyescsoport tartózkodott ott, Gál és Görgényi adjunktusok vezetésével.

— Guten Tag — beköszöntés a 100 éves gyár kapuján, s máris egy ráérősebb, de fürge művezető társaságában elindultam a szürke falak, tornyos csemperakások és futószalagok között felkutatni a „vendégmunkásokat". Egy leszedővégnél két piroskendős leány kapkodja a friss csempét serényen. — Te Szegedről jöttél — csodálkoznak rám, nekem viszont első látásra nehéz volt kitalálni a munkatempóból, hogy vajon ki lehet a profi „bennszülött" és ki a zöldfülű külföldi a csarnokban levők közül.

— Hát igen, a tempó — sóhajt *Horváth Gizi* negyedéves vegyész — ezt, meg a szász dialektust nehéz eleinte megszokni. Megszökni azért nem kell. Én már a második éve, hogy itt dolgozom egy hónapot. A fizetés? Klassz! 550 M, de van, aki többet is meg tud keresni.

Drab Jancsi egy nagy kocsi mögül integet, hogy ő is itt van.

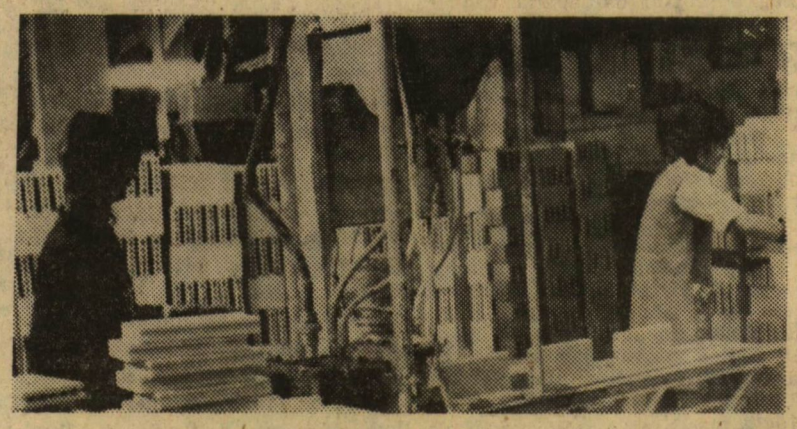

Szegedi lányok a meisseni gyár munkacsarnokában (Fotó: Koltai Attila)

— Phű, a meleg — negyven fok, és ahogy az itteniek mondogatják: „Nagy meleg, de kevés a sör." Bezzeg a radebergiek, van mivel öblögetniük.

„A magyar lányok és fiúk munkája nagy jelentőségű a gyárnak, mivel a nyári szabadságolást így jóval könnyebben meg tudjuk oldani. Persze a munkatempó eleinte kissé hajtósnak tűnik, de ezt fiatalok egy hét leforgása alatt átveszik, minden különösebb megerőltetés nélkül. A fiúk többnyire az anyagmozgatás területén tevékenykednek, míg a lányok feladata a futószalagról a csempék szedése. Szombat, vasárnap egy alkalommal a társaság részére autóbuszkirándulást szervezünk. Legutóbb Berlin és Potsdam volt a cél. Akadtak itt olyan vállalkozószelleműek, akik még a VIT-re is felutaztak, vagy éppen a festőien szép Königstein-t keresték fel, úgy, maszekul."

A mai napon a munka kicsit hamarabb fejeződött be. A gyár kapujánál egyre több ismerős arc tűnik fel. Az út a szálláshelyig nem kevés, annál kellemesebb. A város gótikus templomának tornyai, kicsiny, csinos utcácskái, a kertváros szelíd platánosa pihentető sétát ígérnek.

Auf wiedersehen! Viszontlátásra a következő év nyarán!

MILASSIN LÁSZLÓ

UNESCO körök

A József Attila Tudományegyetem KISZ UNESCO Köre kibővült taglétszámmal az új tanévben is folytatja tevékenységét.

Működésének célját az UNESCO, mint nemzetközi intézmény alapeszméi határozzák meg: a nemzetközi megértésre nevelés, a népek közti kulturális együttműködés és barátság elmélyítése. Ennek megfelelően fogja az idén is rendezni népszerűsítő előadásait, kiállításait, többségüket a JATE új klubjában, a Magyar UNESCO Bizottság és az egyetemi KISZ-szervezet támogatásával.

Az elmúlt évben orvostanhallgatók részéről egyre nagyobb érdeklődés mutatkozott az UNESCO Kör tevékenysége iránt. Örvendetes esemény, hogy ez év októberétől a Szegedi Orvostudományi Egyetemen már önálló UNESCO szekció kezdi meg működését, jelentékeny taglétszámmal. Előzetes tervek alapján a két kör lehetőség szerint együtt fog működni a jövőben.

A JATE KISZ UNESCO Köre a Magyar UNESCO Bizottság javaslatát elfogadva, a következők figyelembe vételével fogja programját összeállítani az 1973/74. tanévben:

Magyarország UNESCO-tagságának 25 éve,

Ismerkedés a fejlődő országokkal; a fejlesztés kérdése;

Az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata kibocsátásának 25. évfordulója.

Ezenkívül napirenden szerepel a további együttműködés az „asszociált iskolákkal", más egyetemek testvérszervezeteivel és külföldi UNESCO-klubokkal.

CSILLAG ANDRÁS

Szolidaritás!

A SZOTE KISZ-bizottsága a chilei eseményekkel kapcsolatos szolidaritási-estet rendezett szeptember 24-én este az Apáthy István kollégium tanulótermében. Kukovecz György a Marxizmus—Leninizmus Intézet gyakornoka tartott előadást, ezt követően pedig a mintegy 250 főnyi hallgatóság táviratot szövegezett meg a chilei köztársaság budapesti követsége címére. A távirat szövege a következőképpen hangzott: „Tiltakozunk az elemi emberi jogok gyalázatos megsértése miatt, elítéljük a munkásgyilkos katonai diktatúrát! A Szegedi Orvostudományi Egyetem Hallgatói".

Emlékek — jövőnk építése

29 esztendővel ezelőtt, 1944-ben október elsejére tűzték ki az egyetemi tanévkezdést. A július—augusztusi bombatámadások azonban nem kímélték az egyetem épületeit sem, úgyhogy az elhalasztott tanévkezdésre sem kerülhetett sor. Időközben sor került Szeged kiürítésére, sőt az egyetem anyagi kiürítését is elrendelték. Új székhelyül Sopron városát jelölték meg, s hogy erre az újabb költözésre nem került sor, az annak köszönhető, hogy október 11-én bevonultak városunkba a felszabadító szovjet csapatok.

A körülmények nem a legkedvezőbbek voltak az egyetemi oktatás megkezdésére. A kollégiumok és a menzák használhatatlanok voltak. A szovjet katonai parancsnokság igyekezett az egyetemnek a tőle telhető maximális segítséget megadni. Az Ady téri épület elé például őrséget állíttatott, mert az épületben napirenden voltak a betörések és a lopások. A bombakárok helyreállításán az egyetem alkalmazottai mellett a szovjet katonák is dolgoztak. A vasúti híd többszöri bombázásának áldozatul estek a klinika épületei is...

Napjaink egyetemistái keveset tudnak erről a hősies korról, amikor nem az egyetemi oktatás, hanem az élet megindulásához szükséges legelemibb feltételeket kellett előteremteni. Ma, a szép, korszerű épületek láttán nem gondolunk a 29 év előtti újrakezdésre, a kiégett, félig ledőlt kormos falakra és ez így is van rendjén. Makettokat nézünk, tervezünk, építünk, a jövő korszerű létesítményeit próbáljuk kihámozni az állványerdők mögül. Természetesen nehézség most is akad, de a jövő biztató. (Az Orvostudományi Egyetem illetékesei például mindent megtesznek, hogy a súlyos kubatura gondokon enyhítsenek és a tervek szerint már a közeli jövőben oktatási célokat szolgáló tantermekkel, laboratóriumokkal gazdagodik az egyetem.) Ezekben a napokban ünnepeljük a szocialista tanárképzés negyedszázados évfordulóját. A tanárképző főiskola és a tudományegyetem beruházásai mind azt a célt szolgálják, hogy minél jobb körülmények között készülhessenek hivatásuk betöltésére a jövő pedagógusai.

Államunk jelentős anyagi támogatásával egyetemeink és főiskolánk gazdasági igazgatóságai, a műszaki osztályok szakmai segítségét igénybe véve azon fáradoznak, hogy minél korszerűbb keretek között valósuljon meg az oktató-, gyógyító és kutatómunka.

A József Attila Tudományegyetem beruházásai közül volumenben és jelentőségben egyaránt kiemelkedik a Rózsa Ferenc sugárút és a Jobbfasor közötti területen épülő *biológiai tömb*. Az első ütem átadási határideje: 1974. október 15. A következő ötéves tervben azután befejeződik a csillag alakú épületrendszer másik két szárnyának építkezése is. Szakemberek előzetes kalkulációja alapján 200 millió forintos nagyságrendű beruházásról van szó, amely a biológiai tanszékeknek lesz majd a központja. A Móra Ferenc kollégium szomszédságában fog felépülni a hatezer fős előkészítő és ezer fős befejező *konyha*. A 24 millió forintos volumenű építkezés kezdési határideje: 1974 tavasza és várhatóan 1975-ben fognak elkészülni a munkálatokkal. Ugyancsak a jövő év tavaszán látnak hozzá *a JATE új központi telepének* építéséhez is. A 15 millió forintos nagyságrendű beruházás színhelye a Boross József utca lesz.

Már az alapozó munkálatoknál tart *a Ságvári Endre gyakorló általános iskola építésének II. üteme*. A 12 tantermes, három előadótermes iskola terveiben egy korszerű 28×15 méteres méretű tornaterem is szerepel. A hét méter magas létesítményben 440 szurkoló kényelmes elhelyezéséről gondoskodtak a tervezők. A 23 millió forintos beruházási költségű iskolát 1975-ben adják át rendeltetésének.

A Szegedi Orvostudományi Egyetem gazdasági főigazgatója, dr. Deák Ferenc kevésbé látványos, ám annál fontosabb beruházásokról tájékoztatta lapunkat.

A három és fél millió forintos költséggel épülő *nővérszállás* átadási határideje: 1973. december 15. Az illetékesek azonban megkérdőjelezték a fenti dátumot, mondván: nem biztos, hogy a Szeged Járási Építőipari Szövetkezet tartani tudja e határidőt. *Az I. és II. sz. belklinika között* épülő, nem manuális szakmák *intenzív osztály*ának építési költsége: tizenkét és fél millió forint. A 12 betegágyas, korszerű ellenőrző készülékekkel ellátott osztály a tervek szerint a jövő év decemberében fogadja az első betegeket.

Jól haladnak a munkálatok a *Sebészeti Klinikán* is. Itt a földszinti részen a *művese állomás* korszerű elhelyezésének feltételeit biztosítják, míg az előadóterem fölé *két újabb emeletet* húznak az építők. A 9 millió forintos volumenű beruházás befejezési határideje: 1974. Az elmúlt év utolsó hónapjában új épületet kapott a Biológiai Intézet a Somogyi Béla utcában. A 12 millió forintos beruházás az intézet Kossuth Lajos sugárúti épületének zsúfoltságát volt hivatva enyhíteni. A SZOTE állami párt- és tömegszervezeti vezetőinek kezdeményezésére a gazdasági igazgatóság műszaki és szakmunkás gárdája saját erőből, társadalmi munkában *óvodát épít* az így szabaddá váló épületrészben. Az Egészségügyi Minisztérium 25 férőhelyes óvoda építésére adott anyagi támogatást, de mivel ennél jóval nagyobb a helyigény, ezért 50—60 gyermek korszerű elhelyezését fogja majd biztosítani a decemberre elkészülő létesítmény.

A különböző nagyságrendű és rendeltetésű beruházások közös jellemzői, hogy valamennyi csökkenti az egyetemek zsúfoltságát és fontos szociális problémákat oldanak meg.

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola létesítményei a beruházások során *KISZ-klubbal*, valamint *sportpályák*kal egészülnek most ki. A bitumenes kézi- és kosárlabdapálya 450 ezer forintos költséggel épült. Mindkettőt az elmúlt napokban adták át rendeltetésének. Az Április 4. útja 6. sz. alatt szép új KISZ-klubot alakítottak ki. Az ünnepélyes megnyitóra október 6-án került sor. A 600 ezer forintos értékrendű beruházás bizonyára a főiskola kulturális rendezvényeinek egyik fóruma lesz. A közelmúltban fejeződött be a Hámán Kató u. 25. sz. alatti épületben a gáz bevezetése. A tíz főiskolai tanszéket a 160 fős Petőfi Sándor kollégiumot és a 16 tantermes gyakorló általános iskolát érintő beruházás nagyságrendje másfél millió forint volt.

1944 szeptemberében a Vörös-hadsereg csapatai a kilencedik csapás hadműveletei következtében elérték Magyarország határát. A 2. és 3. Ukrán Hadsereg egységei megkezdték hazánk felszabadítását a német fasiszták és hazai csatlósaik uralma alól. A szovjet csapatok megteremtették a nemzeti újjászületés, a demokratikus átalakulás lehetőségét. A lehetőség adva volt, s hogy élni is tudunk vele, azt többek között az előbbiekben felsorolt új létesítmények, az egyetemi és főiskolai oktatás tárgyi feltételeinek 29 év óta tartó szakadatlan gazdagodása, s általa az intézeteink-ben folyó korszerű, szocialista szakemberképzés színvonalának emelkedése is bizonyítja.

THÉKES ISTVÁN

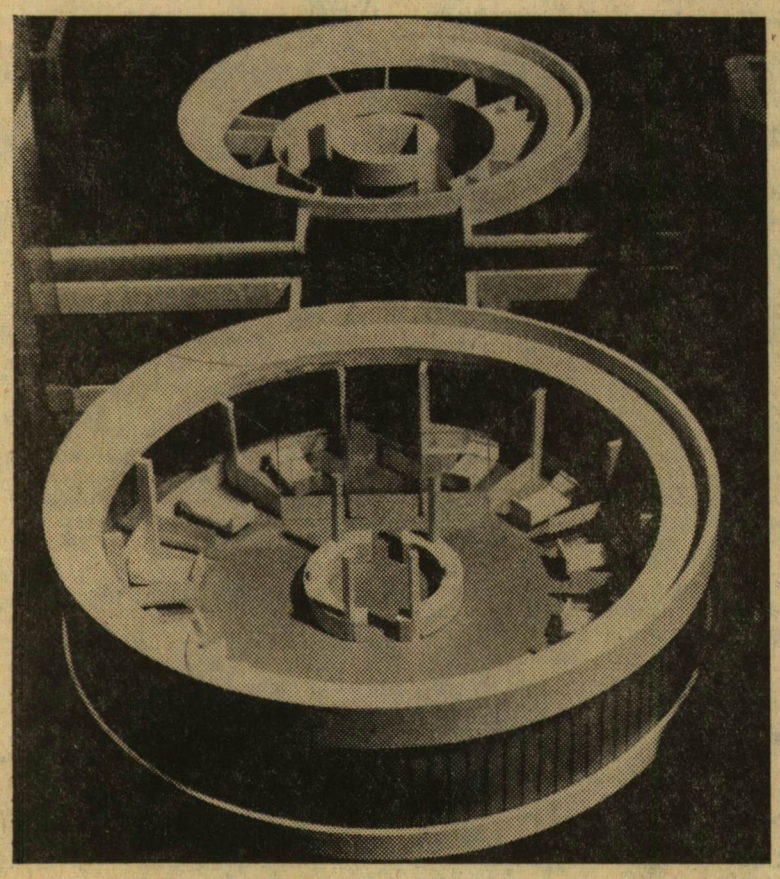

Az épülő intenzív osztály makettje.

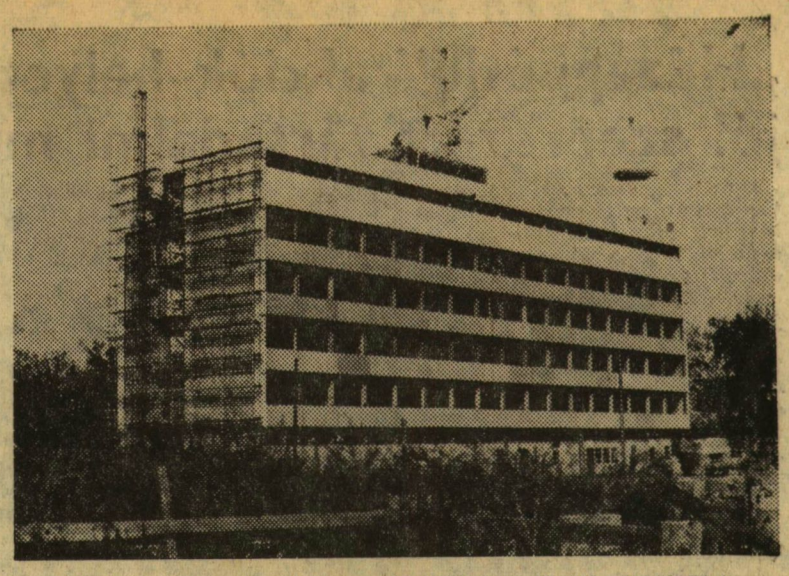

A tudományegyetem új biológiai tömbjének egyik készülő épülete.

Tanárképző főiskolánk új sportpályája a Topolya-soron.

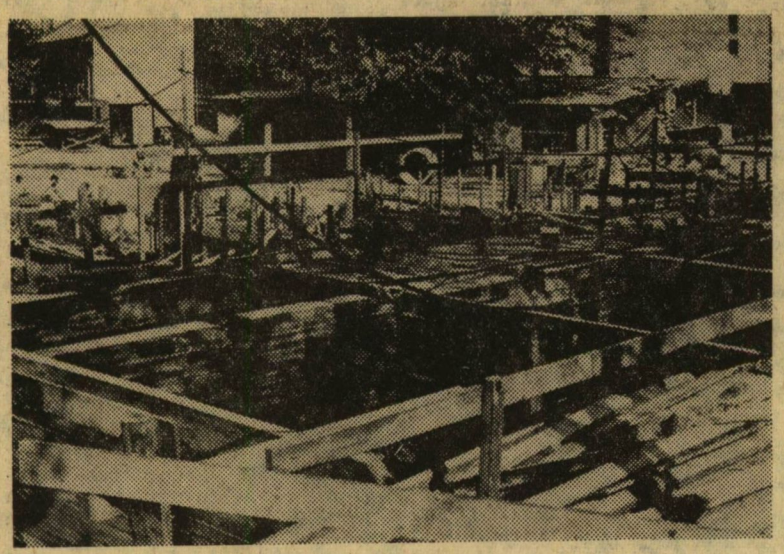

A JATE gyakorló iskolájának alapozása.

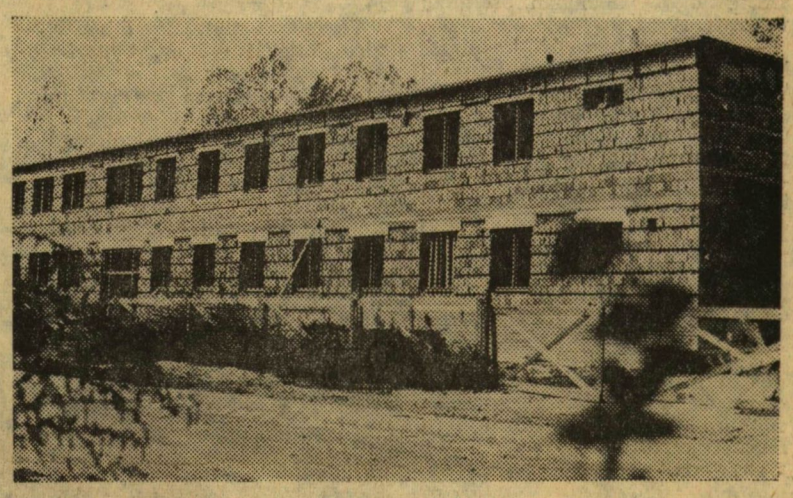

Az épülő orvosegyetemi nővérszállás.

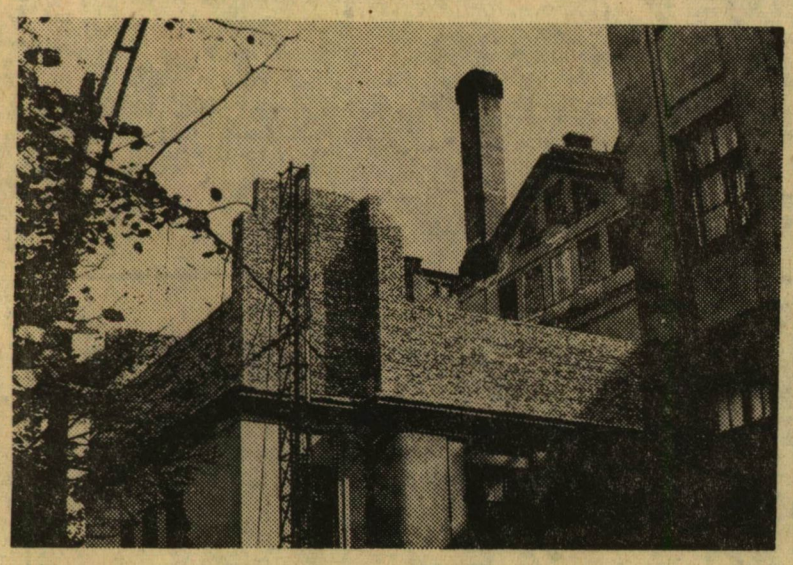

Emeletráépítés a Sebészeti Klinikán.

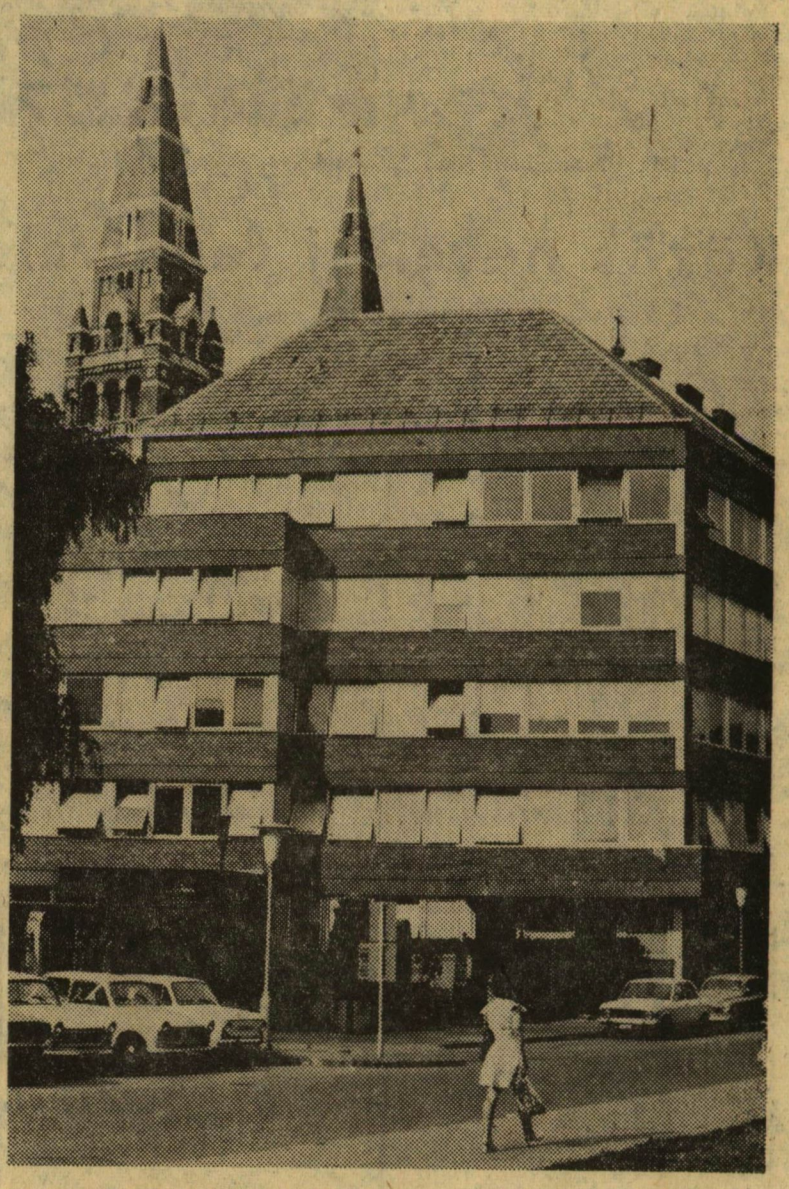

Az Orvosi Biológiai Intézet új épülete. **(Takáts László felvételei)**

„Hézagpótló” akciók helyett, jól szervezett társadalmi munkát!

Három „generáció” vallott a társadalmi munkáról. Jogos az idézőjel, hisz KISZ vb-tag, társadalmi munka felelős és fiatal oktatók próbálták értékelni az egyetemi hallgatók munkamorálját. Vajon a 60-as évek vagy évtizedünk egyetemistái dolgoztak-e több odaadással, lelkesedéssel? Bizonyára akadémikus vita kerekedne e kérdés eldöntésekor. Talán mindenki, évei-

Elsőéves bölcsészlányok a bácsalmási almáskertben

nek száma szerint adná le voksát a képzeletbeli szavazáson. Az azonban ténykérdés, hogy megváltozott társadalmi körülményeink között ma már nincs a kötelező munkának vonzereje a hallgatóság körében. A paprikaszedést „kényszermunkának” tekintik a diákok ugyanakkor a tervszerű tudatos akcióban örömmel vesznek részt.

— Napjainkban új tartalmat kapott a társadalmi munka. Hol vannak már a 60-as évek hangulatos szüretei, amikor mindössze egy tál meleg ételt kaptunk munkánk ellenértékeként — kezdte a beszélgetést *dr. Tóth Lajos*, az Állam- és Jogtudományi Kar Mezőgazdasági és Munkajogi tanszékének adjunktusa. — Igaz, az akkori egyetemisták többségének nem volt szokatlan a nehéz fizikai munka. — Beszélgető partnereink *dr. Tóth Lajos és dr. Bodnár László* a Nemzetközi Jogi tanszék adjunktusa a 60-as évek elején egymást váltották a kari KISZ-titkári funkció ellátásában. Rajtunk kívül *dr. Újvári József*, a Mezőgazdasági és Munkajogi Tanszék tanársegéde vett részt a kötetlen beszélgetésben. Valamennyien jól ismerik az egyetemi ifjúság problémáit, tehát nem véletlenül esett rájuk választásunk a társadalmi munka okánjogán induló polémiánál.

Mint ismeretes, ma már jogszabály kötelezi a termelőszövetkezeteket a diákmunka ellenértékének megfizetésére. Tíz esztendővel ezelőtt a frissen szervezett téeszek megsegítése volt a cél, minden ellenszolgáltatás nélkül. Akkoriban ritkaságszámba ment az igazolatlan távollét, manapság pedig sok esetben a KISZ-vezetők is távol maradnak. Vajon mi ennek az oka?

— A mozgalmi módszerek kialakítása nem tartott lépést a társadalmi változással. Nem találtuk meg azokat a módszereket, amelyek napjainkban hatásosak lennének. A KISZ-en belül tapasztalható nehézségek szoros kapcsolatban állnak az életszínvonal emelkedésével — kapcsolódott a társalgásba *dr. Bodnár László* adjunktus, majd így folytatta: — A 60-as évek elején nagyobb volt a fegyelem a szervezeti életben. E nélkül pedig nem lehet társadalmi munkát szervezni és azt becsületesen végrehajtani.

Figyelemreméltó elképzelést tárt kollégái elé *dr. Újvári József* tanársegéd:

— Véleményem szerint mindenek előtt a KISZ-vezetők követelményrendszerét kellene kidolgozni. A vezetők nem mindig viselkednek vezetőkhöz méltóan. A szervezeti fegyelem területén a tisztségnélküli KISZ-tagokra vonatkozó normákat ismerik el a maguk számára. Sokan közülük mechanikusan végzik munkájukat, s ez a tagság nemtetszését váltja ki. Az egységes követelményrendszeren belül nem kerül előtérbe a vezetőkkel szemben támasztott elvárás. Így azután nem ritka, hogy a KISZ-vezető nem jelenik meg a társadalmi munkán, mert történetesen mozijegye volt aznap estére. —

Elgondolkoztató szavak. Node, lehet-e általánosítani? *dr. Vetró Gábor* szerint nem:

— A követelményrendszer, illetve a pontrendszer előírja, bizonyos mennyiségű társadalmi munka teljesítését. A meghirdetett társadalmi munkák keretszámait mindig meg tudjuk tölteni. A tapasztalat szerint különösen az egyetem érdekében tevékenykednek teljes odaadással a hallgatók. A Kossuth Lajos sugárúti bölcsőde építésénél például az egyik nap 20 KISZ-vezető segédkezett, s hozzáállásukkal nagyon meg volt elégedve a csoportvezető, — mondotta a SZOTE KISZ V. B. tagja. Hasonló véleményen volt *Horváth Ágnes*, a tanárképző főiskola gazdasági és társadalmi munka felelőse is. A II. éves biológia-mezőgazdasági tanszakos hallgató a szeptember végi, október eleji társadalmi munkákról tájékoztatott: — Hét helyen dolgoztak ebben az időszakban a hallgatók és munkájuk ellenértékét a KISZ-klub berendezési tárgyainak vásárlására fordítják. Elismeréssel szólhatok diákjaink munkakedvéről. Több mint ezer főiskolás vett részt a társadalmi munkákban és valamennyien helytálltak.

Látszólag ellentmondó nyilatkozatok. A hallgatóság védelmében csak annyit: a példák sokasága bizonyítja, hogy amikor nem „hézagpótló” akcióról van szó, esetenként szinte csodákra is képesek egyetemistáink. Az 1970-es árvíz idején tanúsított hősies példamutatásra 1973-ban is lehet hivatkozni. A tanyasi iskolák patronálása is az imént elhangzottakat támasztja alá.

THÉKES ISTVÁN

Mosolygós almaszüret (Fotó: Goldschmied József)

Barangolás házunk táján:

Büntetőjogi tanszék

A büntetőjog az ember szabadságát, életét, egzisztenciáját érintő, pontosabban védő jogág amely rendszerint a legnagyobb érdeklődést váltja ki a leendő jogászokból. A tanszék maradéktalanul eleget tesz a fokozott hallgatói érdeklődésnek, sőt ezen túlmenően igyekszik olyan szemléletmódot kialakítani hallgatókban, hogy a szocialista törvényesség maradéktalan betartásával végezzék gyakorlati tevékenységüket. Erre már hallgatói éveikben alaposan felkészülnek a tudományos diákkör tagjai, akik a börtönből szabadultak utógondozási feladatait is elvégzik többek között. S hogy milyen szakmai szerettel és rátermettséggel tesznek eleget e vállalásuknak, arra jellemző, hogy öt esztendőre visszamenően a patronált szabadultak között nem volt visszaeső. A diákkör tagjai tanulmányi kirándulásaik során megismerkednek az ország büntetésvégrehajtási és javító intézeteivel, miként a Legfelső Bíróság és Legfelső Ügyészség épületeiben is megfordulnak, ahol az intézmények vezetői beszélgetnek el a leendő kollegáikkal. Azt talán hangsúlyoznunk se kell, hogy milyen rejtett energiákat szabadít fel egy-egy ilyen „tapasztalatcsere”.

A jogászképzésben azonban a büntető joghoz hasonló fontos szerepet töltenek be a további, ugynevezett gyakorlati tárgyak: polgárjog, államjog, államigazgatási jog és a mezőgazdasági jog. Távol áll tőlünk, hogy akár a polgárjogot, akár a büntetőjogot primus inter paresként emlegessük a jogtudományok képzeletbeli hierarchiájában. Az azonban kétségtelen, hogy a JATE Állam- és Jogtudományi Karán hangsúlyozottan fontos szerep jut a büntetőjogi tanszéknek. A fenti kijelentés alátámasztására említenénk meg, hogy a III. félévtől az államvizsgáig bezárólag közreműködik a jogászképzésben, ami azt jelenti, hogy a 9 féléves nappali tagozaton 7 féléven át, a 10 féléves képzésű esti tagozaton pedig 8 féléven át oktatja a jövő jogászait. Országos viszonylatban egyedül a szegedi büntetőjogi tanszék látja el az összes bűnügyi tudományok oktatását. Eltérően a budapesti és pécsi jogi karoktól, ahol ezen tárgyakat 2-2 tanszék oktatja, mégpedig a büntetőjogi és a büntetőeljárás jogi tanszék. Joggal illetik tehát a szakmabeliek az integrált oktatási egység megjelöléssel a szegedi büntetőjogi tanszéket.

Ami a múltat illeti? A büntetőjog mint oktatási tárgy mindig fontos szerepet töltött be a jogászképzésben, s ennek megfelelően a büntetőjogi tanszék nagy múltra tekinthet vissza. A büntetőjog és az eljárásjog a felszabadulás előtt külön tárgy volt, amit egyetlen tanszék oktatott. A felszabadulás után a büntetőeljárási jog kilépett a tanszék kereteiből, és a polgári eljárásjoggal alkotott önálló tanszéket. Csupán a hatvanas évek második felében került vissza ismét a büntetőjogi tanszék keretébe. Azzal, hogy időközben megszaporodtak az oktatott bűnügyi tudományok, sokrétű heterogén jellegű oktatási feladatot lát el a tanszék. Ez a sokirányú oktatási profil sajátos követelményt támaszt az oktatókkal szemben. Kívánatos, hogy az előadók egyrészt egy tudományszak, egy részterület elmélyült specialistái legyenek, másrészt, — hogy tréfás kifejezéssel éljünk — a Jolly Joker szerepét is be tudják tölteni, vagyis helyettesítési feladatok színvonalas ellátására is képesek legyenek. A tanszék nagy súlyt helyez a mellette működő tudományos diákkör szakmai támogatására. Ez év tavaszán két hallgató dolgozata szerepelt az Országos Tudományos Diákköri Konferencián. Közülük Wagner Márton dolgozatát külön díjjal tüntették ki, Jakab Anna dolgozata pedig I. díjat nyert. Ezenkívül a diákkör tagjai tíz korreferátumot is tartottak.

Az oktatás, a nevelés és a kutatás egysége mindenkori alapelve volt a tanszék oktatóinak. A nevelőmunka az oktatómunkán keresztül érvényesül, míg a kutatás és az oktatás között szoros kapcsolat áll fenn. A kutatás előnyösen hat az oktatásra, ugyanakkor az oktatómunka is hasznos, amennyiben impulzusokkal szolgál a kutatómunkához.

A jogászképzésben betöltött központi szerepe miatt a büntetőjogi, az úgynevezett elfoglalt tanszékek közé tartozik. Az előadások — különösen a tavaszi félévben — magas száma, a tanszékre érkező szakdolgozatok és az ezzel kapcsolatos konzultációk időigényessége eredményeként a tanszék munkatársai idejük nagyrészét az oktatásnak szentelik.

A honi büntetőjog tudományt nemzetközi viszonylatban is nagyra értékelik. Ennek egyik bizonyítéka, hogy 1974 őszén Budapesten rendezik meg a Nemzetközi Büntetőjogi Társaság (AIDP) Világkongresszusát. Az előkészítő munkák során a szegedi tanszékre is jelentős feladatok hárulnak. Fonyó professzor, a tanszék vezetője, a legjelentősebb büntetőjogi témához készített nemzeti referátumot társszerzőként. Cséka Ervin docens pedig ezekben a napokban utazott el Freiburgba, ahol hazánk képviseletében a világkongresszus büntetőeljárás jogi témájának előkészítő ülésén vesz részt. Dr. Merényi Kálmán adjunktus pedig mint a Világkongresszus szervező bizottsága titkárságának vezetője lát el folyamatosan fontos feladatokat.

A tanszékre háruló sokrétű feladat a személyi állomány tovább fejlesztését igényli. Szükséges, hogy a jelenleg gyakornoki státusban levő munkatárs, a gyakornoki idő lejárta után tanársegédként a tanszéken maradhasson. Kívánatos továbbá, hogy a jelenlegi félállások egyike a jövőben egész állássá szerveződjön. Összesen hat állandó státussal és két félállással rendelkezik jelenleg a tanszék, ahol a tanszékvezetői teendőket dr. Fonyó Antal tanszékvezető egyetemi tanár látja el. Tanszékvezető helyettes: dr. Tokai Géza kandidátus, docens: (félálláson) dr. Cséka Ervin kandidátus. Adjunktusok: dr. Dobó István, dr. Hofsang József (félálláson) dr. Merényi Kálmán, dr. Pető István, gyakornok: dr. Nagy Ferenc. A tanszék munkáját hátráltatja, hogy tanszéki könyvtárosi állás nem lévén, az oktatók látják el az eléggé munkaigényes könyvtári feladatokat is. A megoldás legjárhatóbb útja az egységes kari könyvtár mielőbbi létrehozása lenne.

Hogy a jövő jogászai elmélyült büntetőjogi ismeretekkel kezdik pályájukat az a büntetőjogi tanszék nagy szakmabeli tudással rendelkező oktatói gárdájának köszönhető. Közülük a vezető beosztásúak — szakmai tudásuk elismeréseként — országos szintű bizottságokban is közreműködnek, illetve tudományos társaságok funkcióit is betöltik.

Közös nevelési tennivalók

Nem mindenki tud arról, hogy a főiskola vérkeringését a Főiskolai Tanácson kívül különböző bizottságok irányítják. (A kulturális, a nevelési, a külügyi, a diákköri stb.) Ezek közül a *Nevelési Bizottságot* szeretném most bemutatni. Egy tanárképző intézményben kiemelkedő jelentősége van a hallgatók nevelésének. A főiskola eziránytó tevékenységét fogja össze *Bereczky Sándor*, a Nevelési Tanszék, s egyben a nevelési bizottság vezetője. A bizottság tagjai érzékenyen és hozzáértően reagálnak e terület problémáira, feladataira. A többirányú nevelés (nevelődés) koordinálása, megtervezése, irányítása nem könnyű feladat, hiszen a tanszékekkel, a KISZ-szel, a diákkörökkel, a kollégiumokkal a munka összehangolása elég nehéz. Egy éve jelent meg a tanárképző főiskolák központilag kidolgozott Nevelési terve — amely kétségtelen segítséget nyújt e munkához, de új feladatokat is ad, amiket meg kell valósítani. Elsődleges feladat a nevelési terv célkitűzéseinek végrehajtása. S hogy ez gördülékenyen menjen, a nevelési bizottság munkatervének fő területe a megvalósításhoz szükséges elméleti és módszertani felkészítés és a végrehajtás ellenőrzésének megszervezése. E tanévben kiemelt téma a sokat vitatott *csoportvezető tanári rendszer*. Szükség van-e rá egyáltalán, mi a gyakorlati haszna? Egyetértettünk abban, hogy ha tartalommal teli, egészséges kapcsolatról van szó a tanár és csoport között, feltétlenül hasznos, de csak formális, névleges tevékenységre nincs szükség. A csoportvezető tanárok felkészítése és beszámoltatása a végzett munkáról ezentúl rendszeres lesz, s reméljük, hogy jó együttműködéssel ez is hozzájárul a helyes szocialista tanár—diák viszony kialakításához.

Az év másik kiemelt feladata *a hallgatók munkaerkölcsének vizsgálata*. Be kell vallanunk, elég sok lazaság előfordul közöttünk. Ezen csak együttes munkával, a tanárok és hallgatók jobb közös tevékenységével és a követelmények következetesebb számonkérésével javíthatunk.

De! Ne felejtsük el: a nevelés eredményességéhez a nevelendő akarata is szükséges, ő maga is óhajtsa a pozitív irányú változást, és ezen a területen mi, hallgatók vagyunk a legilletékesebbek!

DROZDIK MÁRIA

TIPOLEXIKON (Hegyi Füstös László betűkarikatúrái)

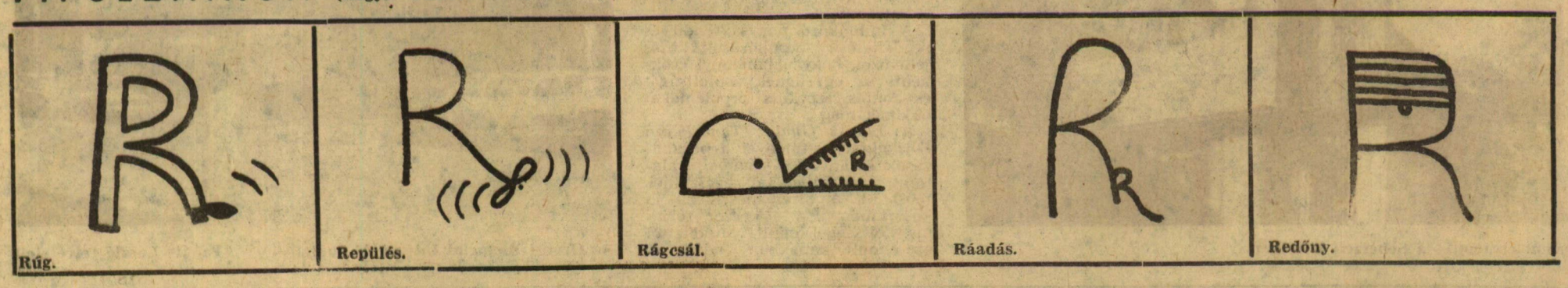

Rúg. Repülés. Rágcsál. Ráadás. Redőny.

Ízlésformáló textilképek

Ami még eddig soha sem volt tapasztalható az egyetemen, egyetlen klubbeli kiállításon sem, az most végre megtörtént. Otthonosabbá vált az amúgy is nagyon kellemes környezet. Mindezt *Kecskés Ágnes* iparművésznő kitűnő munkáinak köszönhetjük, s egyszersmind elismerés illeti a klubvezetők szerencsés választását is, mert ezzel a kiállítással újabb bizonyítást nyert az az elképzelés, hogy a helyiség adottságainak a nagy méretek felelnek meg leginkább. A JATE-klub új kiállításán a kellemes érzést fokozza az is, hogy az átgondolt rendezés eredményeképpen a legtöbb textilkép olyan jól érvényesül a helyén, mintha oda tervezték volna. Szinte érdemes lenne a folyosót így, „beöltöztetve" hagyni, mert a szép munkák, a fiatal művésznő fantázia gazdagsága és tehetsége mellett, ragyogó példáját adják a kézi-

festésű textíliák otthont teremtő, környezetformáló hatásának.

Kecskés Ágnes pár évvel ezelőtt végzett az Iparművészeti Főiskolán, s miután gyári textiltervezőként hosszabb ideig végigjárta a fiatal művészdiplomások közös, kényszermegoldásokkal teletűzdelt pályakezdését, még fiatal művészként önállósította magát és jelenleg — divatos szóval élve — „szabadúszóként" álmodhatja vászonra legszebb terveit. Beszélgetésünk során mégis kiderült, hogy néhány közületi megrendelésen kívül alig van társadalmi igény ezekre a nagyon is falakra, lakásokba teremtett textilképekre. Évente több tízezer lakást építünk, ezek legtöbbje lakótelepi blokkház, egyéni ízlésre alig alakítható belső terekkel. Elgondolkodtató, hogy ez a kifejezetten dekoratív műfaj, ezek az otthonokba, óvodákba, klubokba, társalgókba festett kelmék alig találnak vevőre. Különösen akkor elgondolkodtató a jelenség, ha hozzátesszük, hogy a kézifestésű textilek négyzetméterének ára azonos egy közepes minőségű nadráganyagéval. (!) Lehet, hogy baj van országos méretekben az emberek ízlésének fejlesztésével (hiányossága ez az iskolai oktatásunknak), s talán a Képcsarnok Vállalat sem tesz meg minden tőle telhetőt a műfaj népszerűsítéséért?!

Ez a kiállítás — úgy vélem — egyben meg is kedveltéti látogatóival a textilművészet e kevésbé ismert ágát, s talán sokakban felmerül az igény „majdani" saját lakásának otthonosabbá tételére, esetleg éppen hasonló, művészi kivitelű textíliákkal. S ez mindenképpen nagy erénye Kecskés Ágnes kiállításának. Kivételes színérzékről, harmonikus alkatú iparművészről vallanak a munkák. Játékos mesélőkedv, könnyedség, derű sugárzik valamennyiről. A magas fokú stilizálás egyik művénél sem válik öncélúvá. A „Lepke" címmel illethető kompozíciója például a tetszetősség és az esztétikai élvezet mellett még tartalmi asszociációkat is lehetővé tesz. Alkotó fantáziájának igazi erényeit, egyéni hangvételét nagyméretű „tematikus" munkáiban, intim hangulatú, bájos futóiban találhatjuk meg legjobban. Kevésbé tisztázottak szecessziós ízű, talán túl sok színnel megoldott textiljei. Kicsit idegenül hatottak a többi dekoratívabb, a népművészet motívumkincsét is asszimiláló művek mellett.

Figyelemreméltó bemutatkozás ez a kiállítás, nemcsak a művész tehetsége miatt, hanem azért is, mert figyelmébe ajánlható azoknak, akik közintézményeink, óvodáink, bölcsődéink, iskoláink, művelődési otthonaink, egyáltalán környezetünk ízlésesebbé, otthonosabbá tételére hivatottak. S éppen ezért merül fel a szemlélőben az a gondolat, hogy bár nem egy fiatal művész bizonyította távlataival, ötletgazdag munkáival korszerű szemléletét, fejlett ízlését, mégis törvényszerűnek tűnik, hogy környezete értetlensége és esetenként üzleti okok miatt megalkuvásra kényszerül.

T. A.

A kezdet jót ígér

Kettős bemutatóval és dupla sikerrel kezdte a színi évadot a Szegedi Nemzeti Színház. Szeptember 21-én Shakespeare: Vízkereszt jének kitűnő előadását vastapssal jutalmazta a közönség. Másnap este Schöntan—Kellér: A szabin nők elrablása című zenés komédia premierjén sem maradt el a megérdemelt siker. Nem aka-

runk elhamarkodott következtetésekbe kezdeni, („új szelek fújdogálnak Thália templomában") csupán fokozott érdeklődéssel és bizakodással tekintünk a szezon újabb bemutatói elé, hiszen a kezdet jót ígér. Legalább hasonló előadásokat kívánunk a színháznak és közönségének.

A Vízkereszt rendezője, *Sándor János* választotta a nemesebb alapanyagot. A darab sikerének abszolút garanciája a szerző személye. A zseniális Williams puritán szövegkönyvet bocsát a rendelkezésre, amelyből egy tehetséges rendező és egy összeszokott, fegyelmezett és lelkes együttes kirobbanó sikert kovácsolhat. Nem Shakespearét akarom tehát méltatni, hanem a vígjáték színreállítóinak érdemeit. Akiket közvetlenül maga előtt lát a néző a háromórás játékban, a színészek szinte kivétel nélkül nagyszerű alakítással „lepték meg" a premier közönségét. Látszott, hogy mindannyian kedvüket lelték a játékban, tudásuk legjavát igyekeztek nyújtani.

A cselekmény fő szála, az álruhásdi okozta, elsősorban szerelmi bonyodalom, amelynek során a szerelmesek kissé sematikus, „lebegő" figuráik köré életteli levegőt varázsolnak a főbb mellékszereplők. Ezek Shakespeare igazi teremtményei; nemes Böffen Tóbiás, a maga borpiros képével, mohó szerelmével, pityókos esetlenségével, élnivágyásával, ravaszságával és mókázó kedvével. Ezt az alakot „töltötte be" *Kovács János* magával ragadó játékkedvvel, ugyanakkor művészi fegyelemmel. Keszeg András, a szeretetreméltóan ostoba, csetlő-botló önmagát leleplezően fecsegő, „elmés", kiszolgáltatott lovag alakja a derültség másik fő forrása. *Ifj. Újlaky László* remek komédiázó tehetségéről tett tanúbizonyságot ezúttal. Malvolio valósággal moliere-i figura, hiú, nagyravágyó, korlátolt polgár, (ezt hangsúlyozza jelmeze is) akit alaposan rászednek és megtáncoltatnak, végső, fenyegető szavait sem lehet komolyan venni, jókat derülünk a *Kátay Endre* által példásan megformált udvarmesteren. A bölcs bohóc Shakespeare számos drámájának folytonosan visszatérő és megújuló alakja ezúttal *Király Levente* hangján „harsánykodik", énekel, szurkálódik, bölcselkedik és néhány trükköt is bemutat. Király hibátlanul formálta árnyalattá ezt a korántsem egyszerű szerepet. *Martin Márta* szép beszéde, egyszerű és nagyvonalú játéka is nagy értéke az előadásnak, jól használta ki a szerepe adta lehetőségeket. *Körtvélyessy Zsolt* kezdetben mintha túljátszotta volna nem hálás szerepét, a végére azonban ő is hitelessé tudta tenni a herceg kissé romantikusan pózos alakját. *Déry Mária* a bájos-érzelmes és hideg grófnőt egyaránt meggyőző művészi erővel keltette életre. Megbízhatóan jól játszott *Csernák Árpád, Baranyai Ibolya, Katona András, Szabó István, Konter László, Éltes Kond* és villanásnyi szerepében *Gémesi Imre.*

A Schöntan fivérek színpadi műve eredetileg kitűnő komédia, sőt, bohózat a javából, alaposan megfűszerezve poénekkel és a helyzetkomikumok sorozatával pergeti a cselekményt. Az viszont kérdéses, hogy Horváth Jenő slágerei és Szenes Iván szokásos dalszövegei használtak volna a darabnak. Ha ettől eltekintünk, no meg attól, hogy a színészek énekesi teljesítménye erősen differenciált, akkor a konzekvencia: kellemes estét tölthetett a néző A szabin nők elrablásának bemutatóján, amelyet *Bor József* rendezett. Ez pedig néhány parádés szerepnek, illetve alakításnak köszönhető. *Máriass József* ismét testreszabott szerepet kapott. A bohém, ripacs színidirektor, a melegszívű komédiás alakját azonosulva, meg némi öniróniával is játssza. Teheti, telik neki fölényes művészi biztonságából és humorérzékéből. Nagyvonalú komédiázásával és kirobbanó játékkedvével ő volt az előadás játékmestere. A többiek a hagyományos komédiajátszás eszközeivel élnek, a szerepek adta lehetőségeket igyekeznek maximálisan kihasználni. Így jut bőven az elismerésből *Egerváry Klárának, Csizmadia Lászlónak, Buday Déry Máriának, Krasznói Klárának, Jachinek Rudolfnak. Mentes József* szerepe szerint inkább csak „feladja" a poént, de neki is van néhány tapsfogó gegje. *Melis Gábor* nem tud mit kihozni szerepéből, de nem is tudhatja, hogy igazi szívrabló bonvivánt játsszék-e, aranyos rossz fiút, vagy egyáltalán...: *Bányász Ilona, Marosi Károly, Gyürki István, Zádori István* is hoz néhány poént, röpke „jelenésük" idején.

Jut elég csattanó és taps az első felvonásra, a másodikban, amikor halomra dőlnek a szereplők tetőződik a hahota árhullám, s dicséretére a darabnak és a színészeknek, a harmadik felvonásra sem fárad el az előadás, bár a slusszpoén kicsi egy háromórás játék végére, a néző elégedetten térhet haza, azt kapta, amit várt.

CSOKONAI ATTILA

Dimenziók

címmel tartotta legutóbbi bemutatóját a Szegedi Egyetemi Színpad. Az előadás valóságos házi szerzőt avatott, hiszen a színpadi játékot (nehezen lehetne a hagyományos skálán kikeresni a műfaját) *Ács János* írta s egyben rendezte is.

Az Egyetemi Színpad teljes egészében magáénak vallja a produkciót — mondta *Paál István*, az együttes vezetője. Nem afféle „partizánakció" volt, minden tekintetben együttesünk törekvéseit szolgálja.

Le kell szögeznem annak lehetőségét és jogosultságát, hogy mint néző mást láttam, mint amit a szerző láttatni akart, hogy véleményem eltér bármely nézőtársamétól. Mondandóm kizárólag személyes, nem hivatalos, nem old meg esetleges dilemmákat, csupán reflektálni igyekszik, a beavatottság álarcát is nélkülözve.

Ami az első látásra kiderült: a darab nem a hagyományos dramaturgiai szerkesztés ívében épült. Jelenetkockák, etűdök logikus sorának tekinthetjük. Ha négy szerkezeti egységet határolok el, akkor mondhatom, hogy az egyes „jelenetekben" a négy szereplő egyike-egyike megkülönböztető funkcióba lép és szertartásosan végigjátssza a kulcskellék, a kabát fölvevését. Az első szereplő magatartásában a nyers, agresszív és demagóg hatalomra ismerhetünk. A kabát kifordításával a második „főszereplő" a hatalom jellegének azonosságát és különbözőségét, módosulását jelzi. Ez a második szerep egy „köztes" magatartás, közbeeső fokozatként utal már bizonyos fejlődésvonalra. Ez talán az emberi kommunikáció, szorosabban a beszéd, valamint a kapcsolatteremtés, a beilleszkedés problémáját érinti. Harmadikként a női szereplő veszi föl a kabátot, ő mint az egyedüliség, az irracionalitás, az érzelem, a tiszta művészet megjelenítője értelmezhető. Az előadás feszültségének fokozódása már ebben a kitűnően megírt etűdben csúcsosodik s nem veszít intenzitásából a negyedik egységben sem, amely a legszebben megkomponált „jelenet", talán a legmaradandóbb képsor, koreográfiája és zenei formái teszik azzá. Ebben a nő által énekelésre tanított negyedik személy nem tud vagy nem akar megmaradni a tiszta emberi énekhangnál, instrumentumot vesz kezébe.

Nincs tehát „története" a darabnak, legfeljebb töredékesen. Egy térből és időből kiszakított jelenetsor természetéből következő világa reprezentálja a szerző koncepcióját.. Ha formalista („öncélú"), játéknak nevezem, akkor nem pejoratív ítéletet mondok róla, ellenkezőleg, azt hangsúlyozom, hogy a probléma, a mondanivaló déja vu (már látott) ellenben formai megoldásai, a líraiság, drámaiság, humor vibrálása, képei, dallamai, versidézetei igenis megragadó előadássá avatják. Bár nyilvánvaló a darab átható koncepciója, tudatos képletezése (egyenlőségjel nélkül), gondolatisága ha nem is direkten aktuális, de sokakat foglalkoztató (ez azóta kiderült), elragadtatással kell szólnom néhány finom ötletről, az írói vagy inkább a rendezői spontaneitás termékeiről, amelyek engem a legjobban megragadtak.

Részletkérdésekről, a formanyelv homogenitásáról vagy heterogenitásáról, a darab konklúzióiról vitázni lehet még, de amit elmondtam, arról — remélem — a következő előadások csak meggyőznek bennünket.

CS. A.

„Jegyzőkönyv"

Színhely — itt is, ott is
Időpont — koleszbuli
Eset — üveg, pohár, részeg hallgatók
Megjegyzés — hangzavar
Észrevétel — nem volt (olyan ész, amely vette volna)
Szankció — törje rajta (ne az újabb üvegeket!) a fejét más!!!

— sz —

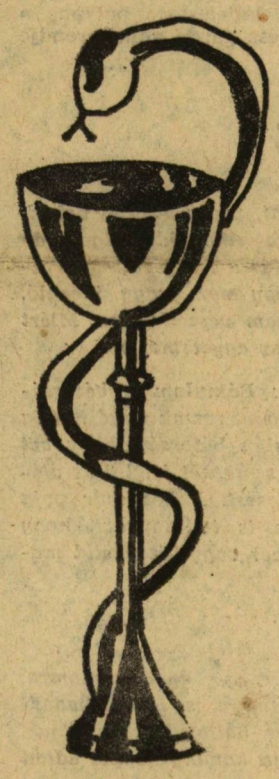

I. c. 2000—i. u. 1973.

Vágiék és a klub

Vágiékat különösképpen nem kell bemutatnom. Az Egyetemi Színpad előadásain, koncerteken, sőt bálokon is számos esetben találkoztunk már velük. Jelenleg hivatalosan is helyt kaptak az egyetemi klub életében. A már meglevő jó kapcsolatok lényegében legalizálódtak. Erről beszélgettem az együttes vezetőjével, Vági Lacival.

— *Úgy tudom, az együttes megalakulása nem mondható éppen szokványosnak, hogyan történt?*

— Valóban a kezdet és az idáig megtett út nem volt sima ügy. A zenekar tagjai „saját nevelésűek". Kezdő beat-zenészekként jöttünk össze. Jó egy év eltelt, míg a nyilvánosság elé mertünk állni. A beattől indultunk el, majd egyre jobban sodródtunk a progresszívebb muzsika felé, míg végül a free jazz stílusnál kötöttünk ki, ezt találván a mondanivalónk kifejezésére a legalkalmasabbnak. Lényegében ez a stílus az experimentális, szabadon csapongó, sokat próbálkozó felfogásnak nyújt teret, a mi célunk is a kísérletezés, az újabb formák keresése. Az együttes tagjainak szoros együttműködése, az összeszokottság, az elképzelések egyszerre való beidegződése, egymás ismerése, ez a fő!

— *Szeptember 23-án volt koncertetek a klubban, most mire készültök?*

— Jelenleg az Egyetemi Színpaddal kooperálunk. Az Áldozati Ének című darabon dolgozunk. Hasonlít a Petőfi rockhoz, az egész darabot megzenésítjük, a zenei részt én csinálom hozzá. Pillanatnyilag még sok csiszolni való akad, egyes részeknek le kell tisztulniok még bennem, másrészt egyeztetni kell egy csomó elképzelést, ötletet a mű rendezőjével, Paál Istvánnal.

— *Tehát a közös tevékenységetek a jövőre nézve is gyümölcsözőnek látszik. További tervek?*

— Most, hogy a lehetőségek is szélesedtek, a célunk — a jazzélet felpezsdítése. A jazz-klub több alkalommal fog jelentkezni, valamint szeretnénk szélesíteni a jazz-szel kapcsolatos szemléletet az ez iránt érdeklődők körében. Véleményem szerint erre komoly igény mutatkozik. A beat iránti érdeklődés egyre inkább elsekélyesedik, s azok, akik a beat-ben az újszerűt keresték, most a jazz felé fordulnak megúnva amazt, hiszen a jazz-t „hidegen" hallgatni nem lehet. A jazz-klub keretében az egyes stílusokat kívánjuk bemutatni, emellett októbertől szeretnénk beindítani kísérleti jazz-koncerteket.

— *Mi a véleményetek az egyetemi hallgatók és a jazz kapcsolatáról?*

— Számunkra ez igen fontos kérdés. Nem kívánjuk szelektálni a jazz iránt érdeklődők körét, hiszen kategóriákat mereven felállítani képtelenség. Mégis a jazz sajátossága az, hogy kiválasztja közönségét. E tekintetben a leginkább értő fülekre az egyetemisták között találunk, muzsikánknak itt van a legtermékenyebb talaja. Mi egy olyan szoros kontaktust szeretnénk kiépíteni a jazz-t kedvelőkkel, amely több a „közönség" és a pódiumon álló „előadó" viszonyánál.

— *Hallhatnánk valamit befejezésül az eddigi eredményeitekről?*

— Együttesünk működésének egyik legnagyobb elismerése a Salgótarjánban kapott aranydiploma. A KI MIT TUD-on II. helyezést értünk el. Jártunk külföldön, Jugoszláviában, ahol egy gitárfesztiválon fellépésünket a közönség-díjjal jutalmazták. Ugyanitt tv- és rádiófelvételt is készítettek velünk. Hazai rádiófelvételünk is van, számszerint négy. Nagy megtiszteltetés számunkra, hogy az egyetemi-klub zenekara lehettünk.

MILASSIN LÁSZLÓ

Gólyabajnokság

Gólveszélyes hátvéd, meg a többiek...

Az idei gólyabajnokság első kosarát Remák Anna dobta, igaz — már ami a csapatáét illeti — a többit is. A nyitómérkőzésen az orvoskar női kosárlabda-csapata fölényes biztonsággal nyert a gyógyszerész lányok ellen. A találkozó az egykori ifjúsági válogatott, valamint a másik Anna, Bordás dobóversenyét hozta. És a többiek? Igaz, ami igaz, lelkesedésből csillagos ötösre vizsgáztak: nagy sprinteket vágtak ki a palánkok között, a labda azonban egy kicsit zavarta őket. Nem volt nehéz megállapítani, hogy közülük nem is egy, első ízben lépett kosárlabda-pályára. Az már azonban a balszerencséjük számlájára írandó, hogy a játéktér csak némi túlzással érdemelhette ki az iménti megjelölést. A kézilabda-pálya szélességű „aréna" talaján ugyanis a száraz nyár és az ugyanilyen ősz félreismerhetetlen nyoma: ujjnyi vastag por éktelenkedett. Az egyik kosár túlságosan szűk hálójában mindunatlan fennakadt a labda. Nos, ilyenkor volt nagy tanácstalanság a lányok között. Végülis egy férfi szurkoló talált rá a legpraktikusabb megoldásra. Egy-egy kosár után hosszú léccel piszkálta ki a hálóból a nélkülözhetetlen játékszert.

Persze a lányok, gondoltuk — voltunk vagy harmincan nézők — ők legfeljebb csak a bájaikkal hozhatják lázba a nézőket. Majd a fiúk, talán nekik sikerül feledtetniök néhány órára a magyar futball válságát. Már az „éljen, éljen"-nél gyanús volt, hogy itt csorbaköszörülésre kerül sor. Egy-két játékos fordítva húzott sportszárát és tekintélyes pocakját látva, rendült meg először bizalmunk. Később, amikor a gyógyszerész csapat beállósa rendszeresen a saját kapuját ostromolta, jót derültünk a dolgon. Rajna Karcsi fénykorában nem volt ilyen veszélyes a csapata kapujára. Csupán a hiányos rúgótechnikájának köszönheti a leendő gyógyszerész, hogy nem iratkozott fel többször is az öngólosok listájára. Ezek után nem hatott a meglepetés erejével, hogy a medikusok tizenháromszor vették be ellenfelük sziklaszilárd átjáróházát.

A kézilabda pályán azonban

sikerült valamit elcsípni az egykori gólyabajnokságok hamisítatlan hangulatából. Igaz, erre negyvennyolc órát kellett várnunk. A második fordulóban — szeptember 29-én — találkozott egymással a férfi kézilabda bajnokság két legjobb csapata, az orvos és jogász legénység. A végig nagy iramú, helyenként színvonalas találkozót végülis a medikusok nyerték 19:17 arányban. Egy-két lehetséges fiú — Nacsai, Tiboldi, — nevével remélhetően nem itt és most találkoztunk utoljára. A labdarúgó pályán a gyógyszerész gárda annak rendje és módja szerint a második fordulóban is csupán az edzőpartner szerepét játszotta a TTK-sok ellenében. Mentségükül szolgál, hogy szövetségi kapitányuk mindössze 20 fiú hallgató közül választhatja ki a kezdő 11-et. Valószínűbbnek látszik azonban, hogy egy-egy csapatkijelölésnél senki sem sértődik meg, lévén összesen tizenegy épkézláb fiú. A SZOTE—JTK kosárlabda mérkőzésen csupán a labdafeldobásig volt esélyük a jogászoknak. A magassági fölényben levő orvosok tetszés szerint érték el pontjaikat, és végül 30 pontos különbséggel győzelmet arattak.

Ez évben a SZOTE KISZ-bizottsága rendezte, rendezi a gólyabajnokságot. Az apróbb szervezési hibáktól eltekintve —, a bölcsészek távolléte az első forduló küzdelmeiből, nem megfelelően előkészített pályák — a bajnokság minden bizonnyal eléri a célját. A lelkes szervezők névsorának élére Hódi Imre neve kívánkozik, aki különösen sokat tett annak érdekében, hogy körülbelül másfél száz elsőéves egyetemista három versenynapon próbára tehesse fizikai felkészültségét. S, hogy az üres nézőtér a képzetlen sportolók hosszú listája kinek a számlájára írandó? Bocsánat, ennek kutatása már meghaladja illetékességünket, és egyébként is, ez ma már világjelenség. Sajnos!

THÉKES ISTVÁN

Az I. és II. forduló eredményei: kosárlabda női: Orvoskar—Gyógyszerészkar 19:13, Orvoskar—JTK 15:10, TTK—Gyógyszerészkar 19:8. Férfiak: TTK—Gyógyszerészkar 42:10, Orvoskar—JTK 48:18.

Kézilabda: nők: TTK—Orvoskar 15:5. Férfiak: Orvoskar—TTK 19:8. Orvoskar—JTK 19:17.

Labdarúgás: Orvoskar—Gyógyszerészkar 13:0, TTK—Gyógyszerészkar 5:0, Orvoskar—JTK 3:1.

Jogi kari újság

A Jogi kari KISZ V.B. kezdeményezésére *Impulzus* címmel a belső imformációs, fórum és egyéb ilyen formát igénylő szükségletek kielégítésére időszakonként megjelenő újság indult. Az agitációs propaganda, kulturális, sport stb. programokon túl helyet kapnak a szépirodalommal foglalkozók, a közéleti érdeklődésűek, a humoristák írásai is. A lap tervei között szerepel többek között a jogi kari tanszékek alapos megismertetése, a diákkörök munkájának bemutatása.

A KISZ V. B. és a nagyon lelkes szerkesztő — író gárda egyaránt azt szeretné, ha az Impulzust minden olvasója a saját lapjának tekintené, s a színvonal emelkedése mellett a lap rendszeres megjelenése mind több hallgató bekapcsolódása révén lehetővé válna.

A Szegedi Egyetem szerkesztősége örömmel üdvözli „Kistestvér lapját", amely hasznos kiegészítője lehet a jogász hallgatók belső, inkább helyi jelentőségű ügyeit, bajait illetvén. Munkájához minden tőle telhető segítséget megad. Az alábbiakban közöljük *Deák Dániel*nek, az Impulzus első számában megjelent érdekes cikkét.

Szervezeti életünkről — edictum helyett

A szervezeti munka ezért is fontos területe a KISZ életének, mert a szervezet ellenzőjének egyik legkedveltebb támadó területe. A vád ugyanis az, hogy a KISZ elbürokratizálódott, a nagy többség közömbös a közös munka sikerei vagy kudarcai iránt. Nos, valóban nehéz sok-sok embert megmozgatni, mindenkit bevonni a feladatok sokaságába, de korántsem lehetetlen dolog. Álláspontomat elsősorban nem a most közölt programszerű ízelítő védi, hanem az, hogy a sikeres munkának minden feltétele biztosított.

A társadalom leglényegesebb együttélési feltételeihez tartozik az, hogy ember az emberrel közös hangot találjon. Erről szól a művészet a maga sajátos eszközeivel (példa rá az Egyetemi Színpad legutóbbi kísérlete), ez a hatékony KISZ-munka sikerének is a titka, jogászi, talán szociológiai nyelven szólva: a differenciált és folyamatosan működő imformációs csatorna kiépítése. Ezért szeretnénk szoros kapcsolatot teremteni a kar szervezőtitkárai között a rendszeres megbeszélésekkel, reszortértekezletekkel ezt akarjuk elérni.

A pillanatnyilag előttünk álló problémák közül a követelményrendszer alapján történő értékelés és az ezt követő tagkönyv érvényesítés miatt fog várhatóan a közeljövőben a legtöbbet fájni a fejünk. A szeptemberi taggyűléseken kiértékeljük egymást, amelyre talán a legjobb módszerként kínálkozik, hogy mindenki önmagáról készít egy jellemzésszerűséget és ezt a nagy plénum elé bocsátja vitára. Ezt a gyakorlatot egyébként elsőként a jelenlegi V. évesek követték. Különösen nagy figyelmet kell szentelni a vezetőségi ülések gondos előkészítő munkájára, a pártcsoporttal való helyes kontaktus megtalálására.

Az idén egyetemi bizottsági szintről indulva kezdeményezés történik arra, hogy a rendezvények időpontjainak ütközését a lehető legegyszerűbb és legcélszerűbb eszközökkel elkerüljük. Erre meggyőződésem szerint lehetőséget nyújt az eseménynaptár rugalmas vezetése, amely kari szinten az alapszervi szervező titkárok feladata. Ez a bizonyos naptár az első emeleti hirdetőtáblán látható. A további teendőket pedig a kari szervező titkárok látják el, és a kellőképpen összehangolt munka eredményeként a központi épület földszinti folyosóján, a II. menzán és a JATE-klubban elhelyezett plakátokról értesülhetünk majd a heti egyetemi programról. Az olajozott gépezet beindításához azonban képzett szervező titkárok kellenek. Ennek érdekében vezetőképzőt tartunk a szervező titkárok számára. Az első ilyen gyűlés előreláthatóan október 25-én 18 órakor lesz a klubban; a napirendi pontok: A KISZ szervezeti élet módszertani kérdései, szervezéselméleti előadás, avagy: hogyan mozgósítsunk?

Közvetlenül előttünk álló feladat az őszi társadalmi munka, amelyről a következőket jó tudni: Bácsalmáson almát szedünk 3 napig. Várunk mindenkit! Rektori utasítás — mi is egyetértünk vele — aki nem megy el dolgozni, annyit tesz, mintha nem járt volna el órákra, igazolatlan hiányzás a következménye. Mindettől függetlenül, remélem, jól érezzük magunkat és nem kell majd szégyenkeznünk munkánk miatt sem.

A turnusok: IV. évfolyam október 8—10, I. évfolyam 11—13, III. évfolyam 15—17, II. évfolyam 18—20.

Nem szabad megfeledkeznünk gólyáinkról sem, valamint „a nulla évfolyamról", a kalocsai katonákról. A vb megszervezte patronálási munkáját, ezek szerint az I. évfolyamot munkájukban Kertész József, Szabó Imre, és Deák Dániel fogja segíteni. Semmiképpen sem szeretnénk, ha ez a kapcsolat formálissá sekélyesedne, és bízunk abban, hogy elsőéveseink minnél hamarabb beilleszkednek az új környezetbe, az egyetemi életbe. Előfelvételt nyert hallgatóinkkal konzultációt tervezünk a 37. Forradalmi ezred által megadott napokon ezenkívül rendszeresen havonta küldjük nekik a tudósításokat, többek között az Impulzust is.

Terveink tehát vannak, az ötletek megvalósításához várjuk a tevékenykedni akarókat!

„Munkajog".

Dicsérjük egymást

Valljuk meg őszintén, szeretjük ha dicsérnek minket. Ezért mi is gyakran élünk a lehetőséggel, hogy megdicsérjük embertársainkat. Kit előtte, kit mögötte. Van, aki ezen utóbbi formáját a dicséretnek fúrásnak nevezi. Felfogás dolga az egész. Mindenesetre dicsérjük egymást, különösen vizsgák után. Az utóbbiakban néhány tipusos dicséretet mutatok be és magyarázatot is fűzök hozzájuk.

1. típus: „Nagyszerű voltál öregem, esküszöm, a prof el volt kábulva a feleletedtől!" (Persze hogy el volt kábulva, hisz annyi hülyeséget mondtál. Még ma sem értem, hogy tudtál szemrebbenés nélkül ennyit lóditani.)

2. típus: „Kár, hogy az öreg nem kérdezte az utolsó tételedet!" (Mert annyi badarság után azt hittem, hogy legalább az utolsó tételedről tudsz valami olyat mondani, amin nem röhög az ember.)

3. típus: „Nagyon tetszett a feleleted akárki akármit is mond!" (Hát bizony mondanak sok mindent, csak hallanád őket! Nem volt az a felelet olyan jó, mint ahogyan te azt gondolod. És ha jól meggondolom: nekem se tetszett.)

4. típus: „Öregem, volt két olyan perc a feleletedben, amikor csak bámulni tudtalak!" (Remélem megérted belőle, hogy a fél óra alatt csak két perc volt, amikor értelmes dologról tudtál beszélni. A többi teljesen felesleges szöveg volt. Ezt más is észrevette, csak te nem. Azt hiszed okos vagy?)

5. típus: „Igazságtalanok voltak veled szemben, amikor kirúgtak!" (Igen, mert fél óráig nyüglődtek veled, ahelyett, hogy már az első perc végén kirúgtak volna. Már az első mondatod akkora nagy ökörség volt, hogy majd lenyeltem a gégémet.)

6. típus: „Úgy látszik ezen az egyetemen nem akarják elismerni a tudásodat, pedig állítom neked, hogy sokra vihetnéd!" (Igen, de nem itt. Már a vizsgáztatók is rájöttek, hogy nem vagy idevaló. Csak te nem veszed észre. Miért erőlteted az egyetemet?)

7. típus: Bámulom a bátorságodat vizsgán, remek voltál!" (Ha az egyáltalán bátorság, hogy azt mondtad: szeretnél felelni az aláhúzott jelesért. Ehhez már pofa kell. Nem is tudtam azt, hogy ilyen stréber vagy. Szégyelld magad!)

8. típus: „Sokáig emlékezetes marad a feleleted számomra!" (Nemcsak az én számomra, a prof számára is. Ennyi badarságot régen hallottunk. És mindazt micsoda komoly képpel adtad elő!)

Valahogy így dicsérjük egymást szemtől szembe, mert ugye mindenki szereti, ha dicsérik. És mindezeket még hozzágondoljuk a dicsérő szavak mellé. Mert szeretjük az igazságot is; de csak gondolni.

Rendkívüli szociális segély.

Elsős évfolyamgyűlés

Már azt hittük elmarad... A kijelölt időpontban, 19 órakor mindössze Berencsi professzor, dr. Takáts István adjunktus és az újságíró tartózkodott a Szemészeti Klinika előadótermében. Rövid várakozás után hírnök tudatta velünk a színhelyt illető változást.

Szeptember 24-én az Orvostudományi Egyetem „gólya-alapszervezetei" összevont ülést tartottak a Bőrgyógyászati Klinika előadójában. *Auguszt Annamária* VI. éves orvostanhallgató üdvözölte a SZOTE — ülésen megjelent — magasrangú tisztségviselőit: *dr. Berencsi György* oktatási rektorhelyettest, *dr. Tényi Mária* dékánhelyettest, *dr. Takáts István* évfolyam osztályfőnököt és *Temesvári Pétert* a hallgatói pártalapszervezet képviselőjét. A napirendi pontok ismertetése után *Hudák János* III. éves orvostanhallgató, az általános orvoskar vb-titkára előadása következett. A beszámoló a következő fő témák köré csoportosítható pontokat foglalta magába: az egyetem szervezeti felépítése, az egyetemi és alapszervezeti KISZ-munka eddigi eredményei, lehetőségei, valamint a „gólya alapszervek" szerepe és lehetőségei.

Beszámolójának elhangzása után az előadó bemutatta az alapszervek titkárait: *Bencsik Zsuzsát, Zákány Józsefet, Márta Juditot* és *Molnár G. Bélát*. A felsoroltak, középiskolai KISZ-munkájuk és felvételi eredményük alapján kaptak társaiktól előzetes bizalmat. Ezután Berencsi professzor szólt a megjelentekhez. Nyomatékosan figyelmeztette a gólyákat szorgalmi kötelezettségeik betartására. A gyűlés második napirendi pontjaként sorkerült a tanszéki hallgatói képviselők megválasztására. A nyílt szavazás eredményeként a következő hallgatók lettek tisztségviselők: *Kovács Károly, Polecsák Mária, Antal Albert, Török Tünde, Garai István, Borsi Éva, Tóth Annamária, Gondos Tibor* és *Grada Miklós*.

A gyűlés — sorrendben — utolsó hozzászólójaként *dr. Takáts István* a Gyógyszertani Intézet adjunktusa vázolta az évfolyam előtt álló feladatokat.

Az ülés végén bejelentése hangzottak el az ünnepélyes fogadalomtétel valamint a gólyabál — október 26. — időpontját illetően.

SZEGEDI
Egyetem

A József Attila Tudományegyetem, a Szegedi Orvostudományi Egyetem és a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola lapja. Megjelenik havonta kétszer. Felelős szerkesztő: Szabó Magdolna. Szerkesztőség: 6720. Szeged, Dugonics tér 12. Telefon: 15-198. Kiadásért felel: Kovács László, a Csongrád megyei Lapkiadó Vállalat igazgatója. Kiadóhivatal: 6740. Szeged, Magyar Tanácsköztársaság útja 10. Telefon: 13-500. A lapot az intézmények pártbizottságai terjesztik. Ára: 1 forint. Előfizetés egy évre: 17 forint. Szegedi Nyomda.